

Vak : E.H.B.O.; docent: G.van Exter

Hfdst: 1. Ontwikkeling

Doel

Hoe te handelen bij een ongeval

Aanvankelijk waren er personen met een E.H.B.O.-diploma, die elk op z'n eigen houtje, de voorkomende ongevallen behandelden. Men wist van elkaar niet af, dat men E.H.B.O.-er was en men wist niet, welke E.H.B.O.-ers dienst hadden. Het gevolg hiervan was, dat men bij een ongeval altijd onorganisatorisch te werk ging, waardoor het voor kon komen, dat men 2 dokters verzocht naar het bedrijf te komen, om een ongeval te behandelen. Twee E.H.B.O.-ers hadden, zonder overleg te plegen een dokter besteld.

Andere keren dacht men dat iemand een dokter besteld had, wat niet het geval was; zodat er dan helemaal geen dokter kwam.

Ook is het gebeurd, dat de ene E.H.B.O.-er een andere wegduwde, omdat er ruimte om de patiënt moest komen en omdat er geen prijs op nieuwsgierige toeschouwers gesteld werd!

Er was wel een verband voorraad, waar ieder (E.H.B.O.) die verband nodig had, dit kon halen. Administratie of registratie van het verband en waar dit aan verbruikt werd ontbrak.

Uiteraard was het verbruik veel groter, voornamelijk door het ontbreken van organisatie. Aan deze wantoestanden is een eind gekomen, toen op 3 januari 1958 een E.H.B.O.-vereniging werd opgericht, met een ledental van 16 personen.

Doel van de E.H.B.O.-vereniging

Een deel van de taak van de vereniging, is een opvoedende taak. Men moet het personeel wijzen op de noodzaak, om iedere wond of zelfs het kleinste wondje, door de E.H.B.O. te laten behandelen.

Wanneer men dit verzuimt, kan het gevolg zijn, dat de bovenwettelijke uitkering niet uitbetaald wordt.

Een gewonde kan menen, dat hij zich om een of andere reden moet schamen. Zo weigerde iemand aanvankelijk z'n verwonde heup te laten behandelen. De reden was, dat z'n lange onderbroek met een blauwe lap versteld was. Al is deze omstandigheid misschien ook hoogst onplezierig, het ontslaat de gewonde niet van de plicht, zich te laten behandelen.

Een ander deel van de taak is het praktisch werk. Dat de E.H.B.O. daarin niet stil zit, blijkt uit het feit, dat in 1959 2010 gevallen behandeld zijn.

Behalve het behandelen van ongevallen, op zich, kan men in vele gevallen ook erger voorkomen; men kan alleen daarom reeds begrijpen, dat een E.H.B.O. zin heeft.

Behalve de genoemde ongevallen, zijn nog 164 getroffen en naar een arts geweest.

Nu men een E.H.B.O.-vereniging heeft, kan men ook een organisatie opbouwen, waarvan b.v. het noteren van een ongeval, een deel is.

Van elk geval wat behandeld is, wordt n.l. een bon geschreven. Ook voor een snee of een splinter in de vinger.

Het feit, dat het ongeval omsch even is, kan voor de uitbetaling van de bovenwettelijke uitkering van belang zijn.

Bovendien worden door de veiligheidsafdeling de gegevens verwerkt en uitgewerkt b.v. tot grafieken.

Men kan nagaan, hoe een ongeval gebeurd is en men kan onderzoeken of dit het gevolg is van een onveilige situatie.

Deze kan dan weggenomen worden.

Hoe te handelen bij een ongeval

Er zijn twee mogelijkheden. Men is zelf het slachtoffer, of men is toeschouwer.

In beide gevallen moet men medewerken; de manier waarop is vanzelfsprekend verschillend.

In het eerste geval is men dus verplicht zich te laten behandelen. De verantwoording kan in geen enkel opzicht op de E.H.B.O.-vereniging geschoven worden.

Zoals gezegd, rekent de vereniging het tot haar taak, om in die richting opvoedend te werken.

In het geval, dat men als toeschouwer door de E.H.B.O.-er wordt verzocht een bepaalde hulp te verlenen b.v. een deken te halen, bericht te zenden aan de portier of de werkbaas, dan geldt dit als een opdracht en men is verplicht deze uit te voeren.

Wanneer n.l. een E.H.B.O.-er bezig is een patiënt te helpen, doet hij dit in opdracht van de hoogste leiding, in ons geval de bedrijfs-directeur.

Natuurlijk zal men geen opdracht krijgen, hier of daar een verbandje te leggen; de opdracht zal altijd een indirecte hulp inhouden.

Men dient zich in de omgeving van een patiënt te onthouden van kritiek. Wanneer men het met de gang van zaken niet eens is en de patiënt hoort deze kritiek, dan kan hem dat zeer verontrusten. Het kan zelfs funest zijn, vooral wanneer een shock niet denkbeeldig is.

Uit de kritiek ter gelegener tijd bij het bestuur. Het geval wordt behandeld op een vergadering, zodat alle leden hier lering uit kunnen trekken.

Er zijn fouten gemaakt ; door instructie zullen echter vele fouten voorkomen kunnen worden. In de loop van haar bestaan, is de organisatie van de vereniging verbeterd. Geleidelijk wordt door het bestuur een vast omljnd plan verwezenlijkt.

Zoals reeds gezegd, werd op 3 januari 1958 de E.H.B.O.-vereniging opgericht met een aantal leden van 16 personen.

Ieder, die in het bezit is, van een E.H.B.O.-diploma, behaald bij één der plaatselijke verenigingen, kan lid worden van de Bedrijfs E.H.B.O.-vereniging, wanneer er een post vacant is.

Om lid te blijven, is men verplicht jaarlijks 12 oefenavonden bij te wonen. Wanneer men dit aantal niet bijwoont, wordt men zonder pardon geroyeerd.

Bovendien is men verplicht elke 2 jaar opnieuw examen te doen. Het voordeel hiervan is, dat men geen gelegenheid krijgt, de stof te vergeten of om af te vlakken.

Het is prettig, dat de leden weten dat de bonnen bij een ongeval, niet voor niets geschreven worden. Men toont dus steeds het aantal ongevallen. Ook worden de ongevallen besproken op de bindingsavonden.

Deze avonden, waarop men lezingen houdt, films vertoont of vergadert, worden eens per 2 maanden gehouden. Bovendien worden eens per jaar de dames uitgenodigd, waardoor in de vereniging een zeer hechte band heerst.

E.H.B.O. bij brand

In geval van brand, zijn de E.H.B.O.-ers te herkennen aan gele helmen met het embleem. In de buurt van de brand zullen 4 tot 6 personen

dienst doen; ze zijn o.a. uitgerust met sterke lantaarns.

Men heeft dan als centrale post, de beschikking over de verbandkamer.

Hoe te handelen in noodgevallen

Zonder in geneeskundige details te treden, is het mogelijk enkele richtlijnen aan te geven voor hulp van niet E.H.B.O.-ers. Hierop wordt in hoofdstuk 2 verder ingegaan.

Vak : E.H.B.O.: docent; G.van Exter
Hfdst: 2. Hoe te handelen in noodgevallen.

Zonder op het terrein van de arts of E.H.B.O.-er te komen - want dat is voor de leek uitdrukkelijk de voorwaarde - kan men situaties, die onmiddellijk de dood ten gevolge kunnen hebben, opheffen.

De besproken situaties zijn van zeer ernstige aard; de gevolgen kunnen tragisch en zelfs luguber zijn, hetgeen hier en daar uit het besprokene zal blijken.

a. Worging.

Dit komt gelukkig niet dagelijks voor. In ons bedrijf is een dergelijk geval voorgekomen.

Snijd voor alles het touw, koord of wat er om de hals zit, door
Dit moet zo vlug mogelijk gebeuren. Het is minder erg dat men een wondje in de hals maakt, dan dat de gewonde sterft door te langzaam werken.

Leg de patiënt op de buik om verstikking door de tong te voorkomen.
Waarschuw een E.H.B.O.-er. Deze zal kunstmatige ademhaling toepassen.
Een nieuwe kunstmatige ademhaling, de z.g. mond op mond methode, heeft zeer de belangstelling.

b. Ophanging

Hier is een duidelijk verschil met worging. Een gehangene sterft door het breken van het uitsteeksel in de nek, dat daarna in het "verlengde merg" indringt waarop onmiddellijk de dood intreedt. Dit geschiedt, wanneer de strop op "deskundige" wijze is aangebracht. Is dit niet het geval, dan breekt de nek niet en treedt worging op. Wanneer men er vlug bij is, kan het slachtoffer nog leven. De hulp van de leek is zeer belangrijk en zelfs doorslaggevend voor dood of leven van de getroffene.

Snijd het touw door, maar pas op dat de gehangene niet met een smak op de grond valt.

Verwijder het stuk touw dat nog om de hals zit.

Handel verder als bij worging

c. Verbranding door vuur

We onderscheiden verschillende graden, van verbranding n.l. 1e, 2e, en 3e graad en verkoling.

Hier is de hulp van de leek, die weet wat hij moet doen, zeer belangrijk, soms zelfs doorslaggevend.

Iemand wiens kleren in brand raken, wordt blootgesteld aan zeer grote hitte, aan inademing van giftige verbrandingsgassen, aan schrik en pijn en aan het krijgen van brandwonden.

Water is het beste blusmiddel.

Iemand die kan zwemmen, kan dan ook het beste in het water springen, indien hij daartoe in de gelegenheid is.

Wanneer geen water in de buurt is, kan men het beste de vlammen trachten te doven door zich op de grond te werpen en zich om om te wentelen.

Is er hulp aanwezig, dan kan deze de vlammen trachten te doven door het slachtoffer in een deken of jas te wikkelen.

Tracht bij iedere poging de vlammen zoveel mogelijk van het gelaat van de patiënt weg te houden. Zomogelijk ongeveer 10 minuten nadoven met koud water. Hierdoor zal de brandpijn voor de patiënt sterk verminderen.

Trek vooral geen kledingstukken uit, om het afscheuren van huid en vlees tegen te gaan.

Na het doven van de vlammen, een arts of E.H.B.O.-er waarschuwen. Men kan de patiënt nog bemoedigend toespreken om de shock te voorkomen.

d. Electrische stroom

Dit onderwerp is ook voor de hulpbiedende leek niet van gevaar ontbloot! Een verkeerde greep of beweging kan ook voor de redder noodlottig worden. Men moet daarom uiterst voorzichtig zijn en alleen handelen, wanneer de situatie duidelijk te overzien is.

Populair gezegd, is stroom een onzichtbare sluipmoordenaar!

In de eerste plaats moet het slachtoffer zo spoedig mogelijk aan verdere inwerking van de stroom worden onttrokken.

Wellicht is dit reeds vanzelf gebeurd door het uitvallen van een automatische schakelaar, het doorbranden van de zekeringen of dergelijke.

Er bestaan echter automatische schakelaars, die na een zekere tijd weer inschakelen, zodat de geleiders weer onder "stroom" komen te staan.

Indien de getroffene aan een stroomdraad hangt b.v. in een paal of lichtmast, dan zal de getroffene vallen, zodra de stroom wordt verbroken. Door het verbreken van de stroom eindigt n.l. de spierkramp, waardoor het slachtoffer zich loslaat. Man moet hem dus opvangen.

Onder zeer grote kalmte en weloverwogen voorzichtigheid, kan de leek - in noodgevallen, waarin zonder hulp de getroffene zou sterven - het volgende doen:

Tracht de draad van het lichaam te verwijderen met behulp van een droog stuk hout of touw. Ga daartoe op een droge plek staan, op een deken of opgevouwen jas en werp het touw om de draad.

Omwikkel de handen met droge doeken of steek de hand zo goed mogelijk in een rubber schoen.

Wanneer de patiënt op de grond ligt, bedenk dan echter dat het eenvoudigste de stroom uitgeschakeld kan worden.

Vak : E.H.B.O.; Docent G. v. Exter.
Hfdst: 3: Hoe te handelen in noodgevallen.
Organisatie.

Vergiftigingen door de slokdarm.

In grote lijnen kan men zeggen:

1. Stel vast wat voor soort vergif is gedronken.
2. Stel vast hoe lang het vergif in de maag is.
3. Laat na korte tijd wel, na lange tijd niet braken.
4. Dien tegengif toe.

Betreffende punt 1:

De soort vergif kan een loog of een zuur zijn. Beide zijn bijtende vergiften, die in korte tijd de maagwand weg kunnen vreten.

Betreffende punt 3:

Het is gevaarlijk om iemand te laten braken, wanneer de maagwand door de aantasting dun geworden is, de maag zal dan scheuren.

Betreffende punt 4:

Het tegengif van een zuur is een loog b.v. zeepsop en het tegengif van een loog is een zuur b.v. verdunde azijn of een citroen.
Verder kan melk als tegengif dienen.

Wees zeer voorzichtig met het toedienen van water! Men moet eerst zeker weten, dat de getroffene geen buikwond heeft of een maagscheur. Anders is toedienen van water dodelijk.

Slagaderlijke bloeding.

Voor al een liesslagaderwond heeft de dood binnen zeer korte tijd tengevolge. In afwachting van deskundige hulp, moet men iets doen, n.l. de liesnaad op plooi met de duimen afdrukken.
Dit geldt ook voor de halsslagader.
Doet men het niet goed, dan is de dood het gevolg, evenals men niets doet. Proberen is dus beter dan afwachten!

Dreigende stikking door een vreemd voorwerp in de luchtkanalen.

Men kan het slachtoffer uit zijn benauwde positie helpen door twee vingers diep achter in de keel te steken en te trachten het voorwerp te pakken.

Wanneer dit niet lukt doordat het voorwerp te groot is en vast wordt gehouden door de samenkrimping van de spieren, kan men het volgende doen:

Niet lang zal het duren of de patient zal het bewustzijn verliezen. Ga dan achter de patient op de grond zitten en druk plotseling krachtig op de borstkas. Nu kan door de luchtstoot het voorwerp naar buiten worden gestoten. Dit kan men ook al proberen wanneer het bewustzijn nog aanwezig is.

Betreffende de organisatie kan vermeld worden dat de bedrijven ver-
plicht zijn, een bedrijfsarts te hebben.

Aan nieuwe werknemers zullen lijsten met de namen van de E.H.B.O.-ers
en met de plaats waar zij werken, worden gegeven.